

Que difícil que és ser una fan!

ARXIU / RAFA GIL

S'arruïnen comprant tots els discos, les fotografies, els llibres i les revistes que surten al mercat amb la cara dels seus ídols; fan hores de cua per aconseguir entrades d'un concert i suporten més hores encara per ser ben a prop de l'escenari; van de viatge on sigui, ni que repeteixin el mateix concert deu vegades. I tot plegat, quina compensació té? No se sap. Les fans són així.

Una emocionada fan plora desconsolada enmig d'un concert de l'últim ídol de moda. Sovint es tracta d'estudiants mediocres que s'envolten de tot el material que troben sobre el seu amor platònic.

"**N**oia de dotze anys a divuit, físic normalet, tirant a anodí, fàcilment alterable en situacions límit, com ara concerts, presentacions en viu del seu ídol i moments de màxima tensió. Estudiant mediocre, però amb facilitat per a aprendre de memòria lletres senceres de cançons en anglès, encara que no n'entengui ni un borrall. Vestida a l'última moda, tot i que no l'afavoreixin ni els pantalons tan ajustats que ha copiat de la Mel C., ni les ungles pintades de verd festuc i violeta salvatge de la Britney Spears. Compradora compulsiva de tot quant porti reflectida la cara del seu déu: revistes juvenils, samarretes o, ni que sembli impossi-

ble, llibres (on una vegada i una altra es repeteixen les quatre dades biogràfiques oficials facilitades per la companyia de discos, text lleuger, però carregat d'imatges inèdites), omlpe amb fotos la carpeta i les parets de la cambra com si fos un santuari i, si en tingués els mitjans, acamparia davant la casa del seu amor platònic". Així es podria descriure la fan més tòpica, la *groupie* incansable, que podem veure tant als concerts com a les actuacions televisives. Però el fenomen de les fans va molt més enllà, i n'hi ha que s'ho prenen ben seriósament.

Irene Tarragó, barcelonina de vint-i-un anys, físic normalet que fa ressaltar amb un vestuari extre-

mat, maquillatge complet perfectament aplicat ja a les dotze del migdia i un somriure encisador. Treballa de teleoperadora, però també exerceix amb força disciplina el càrrec de presidenta del club de fans d'Enrique Iglesias. "Vaig començar molt petita; quan tenia quinze anys ja portava el club del grup Magneto, però vaig tenir mala sort, perquè mai no els vaig arribar a veure en persona, i al cap de dos anys es van dissoldre, però era una fan d'aquelles que es comprava absolutament tot allò que sortia. A la paret de l'habitació no hi tenia ni un bocí lliure; fins i tot el sostre era ple de fotos. Ho guardava tot, i això que era difícil d'aconseguir-ne material. L'Enrique Iglesias, en

canvi, al principi no em cridava gaire l'atenció, la veritat; crec que l'havia sentit cantar, però va ser la mare qui em va animar a fixar-m'hi. El vaig veure, em va agradar i vaig voler tornar a l'experiència de muntar un altre club. Vaig trucar a la Cadena Dial per saber amb quina discogràfica treballava i si ja tenien registrat cap club oficial amb el seu nom. Quan n'hi ha un, t'has d'aguantar i fer-te'n sòcia; si no, el pots muntar tu mateixa. I jo sempre m'estimo més d'anar de club oficial, perquè tens més facilitats i privilegis a l'hora de conèixer el cantant i de poder-hi parlar".

Per formar un club de fans les discogràfiques acostumen a demanar pocs requisits: que la persona que el vulgui fer sigui major d'edat i poca cosa més. La companyia en-

relació amb el nostre cantant. La revista es diu *Por amarte* i surt cada tres mesos; actualment ja és al número vint-i-u i crec que ja tinc una certa experiència de redactora", assegura la Irene.

El fet cert és que la revista, feta amb més il·lusió que no pas professionalitat, es compon d'unes quantes fotocòpies en blanc i negre amb una portada de paper de color, conté articles diversos, des de l'encesa crònica que una fan va escriure quan l'Enrique Iglesias va ser a l'estat espanyol per motius de promoció, fins a una nombrosa selecció de fotografies del cantant, encara que, com que són fotocòpies, la qualitat és una mica deficient. També es complementa amb un concurs monotemàtic sobre el seu ídol, opinions variades (encara que

moment molt agradable, gens tibant".

La majoria de membres del club de fans d'Enrique Iglesias són noies: el físic del cantant ha estat força determinant a l'hora d'atreure un bon sector del públic juvenil femení. "Abans la gent es pensava que els clubs de fans, i sobretot els d'artistes masculins, eren només per a nenes joves i ximletes, o per a marietes, però ara que l'Enrique ha canviat d'estil agrada a més gent, és més fresc, més adult, amb ritmes a vegades discotequers i tot".

Ara, la Irene no es conforma pas amb el fet de detenir aquesta presidència; també va fundar el club de fans oficial del cantant Marc Llunas, el fill de Dyango; tot i fer uns quants anys que volta pel món

tén que les activitats que mou un club són una publicitat afegida que no han de negligir gens i que, per molt pocs diners, poden congrega centenars de persones a qualsevol manifestació que faci el cantant, tant si signa discos en uns grans magatzems com si presenta un disc nou en una conferència de premsa. "Actualment el club té uns mil set-cents socis, encara que una de les fites que m'he proposat és d'arribar als dos mil —diu orgullosa la Irene—. A la gent que vol apuntar-s'hi, només els demanem les dades personals, dues fotografies i una quota anual de dues mil pessetes que serveix per fer la revista que manté informades les fans del que passa a tot el món en

totes a favor) de membres del club, abrandades poesies d'alguna sòcia, dibuixos, i alguna lletra de les cançons que omplen cada disc nou. I com a curiositat, la reproducció del sobre i de la felicitació que la mare del cantant, Isabel Preysler, va enviar a la presidenta del club. "Per mi va ser un detall molt bufó, perquè en realitat no ho havia d'haver fet, però es va recordar de mi. Coincidirem en un concert a Saragossa, on la tenia asseguda al costat, i em feia una mica de cosa, perquè amb unes altres noies havíem dut una pancarta enorme que deia allò d'*Enrique, t'estimem, estàs més bo que...*, i és clar, m'averkonyia pel que ella pensaria de nosaltres, però fou un

de la cançó, sembla que aquest noi no acaba d'arrencar aquí, quan a Sud-amèrica és un ídol en olor de multituds. "Quan en Marc va començar a cantar no va dir de qui era fill, perquè no es pensessin que s'aprofitava del nom per fer carrera, però el seu estil ha calat en llocs com per exemple Mèxic i més països hispanoamericans; aquí se'n va començar a parlar arran del festival de l'OTI. És molt diferent de l'Enrique, no és el típic cantant que desperta passions i baladreig, sinó que canta per a un públic més adult. En el darrer concert que el vaig poder veure, a la sala Cibeles, només devíem ser al voltant d'unes dues-centes persones, però la gent s'hi va divertir molt més

Les revistes són un suport imillorable per fer acostar els famosos als seus seguidors. A més, els diversos clubs de fans distribueixen publicacions pròpies que només fan que lloar els seus personatges predilectes.

que no pas en un macroconcert”.

També presideix el club de fans d'en Jordi, germà de l'anterior i, per tant, de la nissaga musical dels Dyango, amb un estil més rocker i agressiu, no tan melòdic, i amb un físic més del gust de les fans; però, com la Irene mateix afirma, “si ja costa de mantenir un club com el d'en Marc, que és mitjanament conegut, imagineu-vos el d'en Jordi, que no el coneix pràcticament ningú”.

Potser són els anys d'experiència, però la Irene Tarragó sap que, en aquest món, a les fans, ningú no els reconeix mai l'esforç que fan, com quan s'empassen quilòmetres i quilòmetres de carretera seguint els concerts que l'ídol fa en qualsevol local d'una gran ciutat o en un envelat de festa major, o quan aguanten les hores que calgui fins que les rep al camerí i els signa una fotografia. Allò que la pluripresidenta no comprèn són les actituds salvatges i eixelebrades d'algunes noies que es tornen literalment histèriques davant l'artista. “En això, sempre passa igual: si una noia no es controla, les altres la segueixen, són com un eixam. I això ens dona mala imatge, com és comprensible. En un concert, és clar que crides, cantes, t'emociones i fins i tot tires ninos de peluix o peces de roba interior perfumades; jo ho faig, però la cosa no passa d'aquí. El cantant t'agraeix les mostres d'afecte espontànies”.

La situació de la Irene és de gran privilegi: ser la presidenta del club de fans, poder estar en contacte quasi diari amb la discogràfica Universal, per on es mou com si fos a casa seva, i tenir la possibilitat de poder parlar de tu a tu amb el seu ídol no és una cosa de què puguin gaudir gaires membres del club. “Hi ha de tot, des de la típica nena que donaria el que fos per conèixer-lo en persona, fins a la que va amb tanta obsessió que et diu que se suïcidarà si no arriba a parlar-hi. Tinc una noia al club, de setze anys, d'un poblet perdut de Galícia, i cada setmana em truca deprimida perquè veu que mai no el podrà veure ni tan sols en una actuació. Com que és tan jove, no té prou mitjans econòmics per a

desplaçar-se i això la deprimeix profundament”.

Els psicòlegs expliquen que el fenomen de la fan compulsiva és molt freqüent durant l'adolescència, quan és més fàcil d'identificar-se amb un model determinat de persona, sigui per la seva imatge o pel seu comportament. No solament hi ha el cas de fans de cantants, sinó també d'actors, de presentadors de televisió o de personatges notoris. En un moment de la vida, emocionalment tan confús i fràgil, és més fàcil d'identificar-se amb les lletres d'amors impossibles o de sentir-se atret pel físic d'un cantant. Les cases discogràfi-

ARXIU

ques juguen a consciència amb aquesta debilitat creant la imatge perfecta del grup, com a sortida d'un minucios estudi de màrqueting. No fa estrany, doncs, que sempre procurin crear formacions de quatre o cinc nois representatius de tipus o cànons de bellesa establerta diferents, des del típic rosset amb aspecte nòrdic, al morè llatí, passant pel de bellesa més clàssica o el més agressivament modern. És per això que grups com ara Backstreet Boys, Five, Westlife o 'N SYNC semblen productes clònics, tallats pel mateix patró. Així procuren arribar alhora a un segment ampli de gent. És clar que la passió sol desaparèixer o diluir-

se amb els anys; el fet d'establir relacions sentimentals amb un noi del mateix entorn també hi ajuda, perquè fa oblidar ni que sigui una mica aquests, diguem-ne, amors impossibles.

Seguidores a ultrança. Què passa quan l'artista de qui ets fan no té el suport suficient de la seva discogràfica i les revistes de joves netes es neguen a treure'n fotos o material divers? Aquest és el cas en què es troba el club de fans del cantant Mikel Herzog. La seva presidenta, Eva Méndez, de vint-i-quatre anys, treballa de tècnica de farmàcia, però en els moments lliures es dedica en cos i ànima a la tasca, a vegades titànica, de tirar endavant el club de fans d'aquest cantant basc. “Al començament ja vam tenir entrebancs perquè en Mikel estava en tràmits de deixar la companyia Sony, i vam haver d'esperar un quant temps. Ara està amb Horus, però la relació amb els directius de la companyia no és gaire bona; no sé quin concepte deuen tenir de les fans, però mai no ens han facilitat res del que els demanem. A vegades ni tan solament podem entrar a la discogràfica, i si mai ens donen res, que sempre és ben poca cosa, notes que ho fan, sobretot, per treure-se'ns de sobre. Alguna vegada hem sabut que hi havia una actuació d'en Mikel la nit abans, per la televisió, o perquè ens ho ha dit ell mateix... Ens fastigueja que ens tractin així, però nosaltres sempre estarem amb en Mikel, passi què passi”.

Tampoc no és gaire bona la relació que tenen amb les revistes dedicades al món dels fans, des de *Super Pop*, que va aparèixer a començament dels anys 80, quan feien forrolla cantants com Leif Garret, Camilo Sesto o Miguel Bosé, fins a publicacions més noves, com *Bravo* o *Pop 2000*, totes de continguts força semblants, a base de reportatges farcits de fotografies dels ídols del moment, moltes vegades en postures suggerents o lleugerets de roba, i amb informacions puntuals dels pròxims llançaments discogràfics, dels concerts del moment, o amb adreces dels clubs de fans per a qui s'hi

Enrique Iglesias amb Irene Tarragó, presidenta del club de fans oficial d'aquest cantant. L'empresa discogràfica no sempre posa a l'abast dels fans les facilitats que aquests voldrien.

vulgui afegir. "Avui les revistes de fans sembla que només hagin de publicar articles dels A-Teens, Christina Aguilera o Ricky Martin per vendre, i els altres ens quedem amb les ganes de veure el nostre artista favorit —es queixa l'Eva—. No és que demanem que cada setmana hagi de sortir explicant qual-sevol cosa, però com a mínim cada vegada que edita un nou disc es podrien esforçar una mica a promocionar-lo com cal. Hi ha pàgines de correu de les lectores, on pots parlar dels teus ídols, però ni tan sols aquí ens publiquen les cartes que hi enviem. Sort que nosaltres tenim una relació molt especial amb en Mikel i això ens compensa de tota la resta. Cada any li muntem una festa a la Pobla de Claramunt, on la meua família té una casa de colònies, i allò és una bogeria". Les noies del club el coneixen i passen el dia amb ell. "Aquell dia, nosaltres, la junta directiva —afegeix l'Anabel Ruiz, de vint-i-dos anys, dependenta i vicepresidenta del club—, ens limitem a anar-lo a buscar i parlar-hi una estoneta durant el trajecte del cotxe, però després considerem que en Mikel ha d'estar amb totes les altres, que mai no han tingut l'oportunitat de veure'l de prop. A la darrera reunió, es va passar el dia explicant acudits, i després, a l'hora de dinar, vam procurar asseure-li a la vora les noies que mai no l'haurien vist, i és clar, les pobres estaven tan embadalides que es van passar l'estona badant i sense tatar res".

Els Backstreet Boys són el darrer producte musical que ha captivat massivament les més joves. Com Five, Westlve o 'N SYNC, semblen reproduccions de productes clònics tallats pel mateix patró.

El club també té la seva pròpia revista, que es diu *Tras su magia*, el mateix títol d'una de les cançons de Mikel Herzog, i els continguts, si fa no fa, són els mateixos que podem trobar a la revista de l'Enrique Iglesias: portada en colors, reportatge amb reproduccions en blanc i negre de les fotografies de la darrera reunió, comentaris, cartes i reflexions de les fans, fotos del cantant amb les seves seguidores i molts agraïments a en Mikel, que tant significa per a elles.

El fenomen de les fans comença a donar força rendiments econòmics, i ja no solament són les destinatàries de revistes i publicacions de tota mena, sinó també de programes monotemàtics de ràdio, com el *Dial Tal Cual* de la Cadena Dial o la secció *Fan Club* del programa *Los 40 Principales* de la Cadena SER. *Fan Club*, en la seva versió televisiva, ha mantingut el mateix esquema; a més d'oferir de

forma repetitiva els darrers videoclip dels cantants que més tirada tenen a cada moment, informa sobre els pròxims concerts o ofereix unes quantes pinzellades de la vida quotidiana dels artistes. Anualment, la cadena organitza un macroconcert que reuneix tres o quatre grups de fama internacional i que congrega centenars de fans.

"Sempre ens coneixem entre nosaltres —diu l'Eva Valle, de vint-i-set anys, la tercera membre de la presidència del club de fans de Mikel Herzog— i coincidim en els mateixos concerts, tant la presidenta del club de Ricky Martin, com la dels Back Street Boys, com la de Mariah Carey; totes tenim els mateixos maldecaps, i a vegades és bo de parlar-ne; sempre es pot trobar una solució entre totes".

També en el món de les fans, la unió fa la força.

Guillem Medina

VilaWeb - Diari Electrònic Independent - València

http://www.vilaweb.com/valencia/

VILAWEB
VALENCIA

www.vilaweb.com/valencia

Bòsnia, Kosovo, Txetxènia
Qüestió nacional, conflictes i intervencions

Carlos Taibo

Estudi dels tres grans conflictes —Bòsnia, Kosovo i Txetxènia— on s'estableix una consideració crítica sobre la "qüestió nacional", "l'intervencionisme humanitari" i "l'esquerra que festeja Milosevic".

Edicions de 1984
"Col·lecció Assaig", 2